

RV. 7, 104, 11. wird zur Bezeichnung der Nähe verdoppelt P. 8, 1, 7. अ-
धो ऽधो लोकम् Sch. Siddh. K. zu P. 2, 3, 2. लोकानुपर्युपर्यास्ते ऽधो ऽधो
ऽध्याधि च माधवः VOPAD. 8, 7. ते दृष्टिणस्य कृविधानस्याधो ऽधो ऽत्तं
सर्पति Cat. Br. 4, 6, 9, 13. उपर्युपर्येवात्तमध्वः सोमयज्ञं धारयत्यधो ऽधो ऽत्तं
नेष्टा सुरायकम् 5, 1, 2, 18. KĀTJ. ÇR. 9, 2, 16. 14, 2, 7. — b) mit dem gen.
VOP. 3, 23. nachf.: तयोर्धः M. 2, 59. ÇĀK. 14. AK. 2, 6, 2, 30. 31. H. 589. 1226.
VID. 86. 234. vorangehend: अधस्तयोः AK. 2, 6, 2, 23. H. 590. अधो ऽस्य
यत् AK. 2, 8, 2, 7. — c) mit dem abl.: वृत्तादधः समुपविष्टा PĀNĀT. 113,
25. वाकित्यं तु ततो ऽप्यधः H. 1227. — d) unbestimmt ob mit dem gen.
oder abl., wegen Zusammenfallens der Casusendungen: अधः पदेः RV.
10, 166, 2. ये ते पन्था अधो दिवः SV. I, 2, 2, 8. अधस्ते अर्धमनो मनुमुपा-
स्यामसि यो गुरुः AV. 6, 42, 2. चूतरोरधः UP. 10. तरोर्निमातुमिच्छाम्यधः
ÇĀK. 144. उर्ध्वं नाभेर्यानि खानि मेध्यानि सर्वशः । यान्यधस्तान्यमेध्यानि M.
5, 132. — e) am Ende eines comp.: वाकित्याधः प्रतिमानम् H. 1227.
असिकाधस्तु चिबुकम् 382. तदधः 611. — f) verbindet sich mit dem re-
gierten Worte zu einem adj. oder adverb. comp., s. अधःकृत्ताजिनम्,
अधस्पर्द, अधेजानु. — Vgl. अधम und अधर्; vielleicht steht अधस् auch
mit अधि in einem etym. Zusammenhange: wenn dieses als loc. (in der
Höhe) gefasst wird, kann jenes als abl. (von der Höhe herab) gedeutet
werden.

अधस्तन (von अधस्) adj. der untere: अधमधस्तनैष्ठवाची (अधर्ः) Sch.
zu H. 581.

अधस्तराम् (von अधस्) adv. sehr niedrig, nahe der Erde: अधस्तरामिव
वृंगसि पतसि हिमन्ः H. 1227. ÇĀK. Br. 1, 5, 2, 5.

अधस्तल (अधस् + तल) n. der unterhalb Etwas (geht im comp. voran)
befindliche Raum: शय्याधस्तले निभृता भूत्वा स्थितः PĀNĀT. 186, 4. ख-
ट्टाधस्तले 187, 5. शय्याधस्तलान्निष्क्रम्य 3.

अधस्तात् oder अधस्तात् (von अधस्) P. 5, 3, 27. 40. 1) adv. a) unten: वृ-
श्चेमधस्तादि रुजा मरुत्वं RV. 3, 30, 16. AV. 4, 40, 5. स एवाधस्तात्स उप-
रिष्ठात् KĀND. UP. 7, 25, 1. AIT. UP. 1, 2. R. 2, 9, 33. 4, 28, 26. AK. 2, 2,
13. 3, 4, 191. H. 1326. auf dem Erdboden: अधस्ताच्छिंशपायो तु अध्यास्ते
R. 5, 57, 6. vom pudendum muliebre TRIK. 2, 6, 21 (अधस्यात्); vgl. अध-
स्ताद्रमणीयम् beim Sch. zu P. 5, 3, 27. — b) nach unten hin: अधस्ता-
न्नोपदध्याच्च (अग्रिमम्) M. 4, 54 (KULL.: ख्यादिभ्यो ऽधस्ताद्भारशक्यादिकं
न कुर्यात्). in die Hölle: तथा निमज्जतो ऽधस्ताद्दशौ M. 4, 194. धर्मेण ग-
मनमूर्धं गमनमधस्ताद्भवत्यधर्मेण SĀMKAJAK. 44. — c) von unten her: अध-
स्तादिव हि श्रेयस उपचारः Cat. Br. 1, 1, 2, 11. नेत्रो ऽधस्तान्नाष्ट्रा रत्नास्यु-
पोत्तिष्ठान् 2, 4, 6. यामधस्ताडुपचरसि 9, 4, 8. अधस्तादागतः P. 5, 3, 27, Sch.
— d) in Unterwürfigkeit: तस्मात्तत्रात्परं नास्ति तस्माद्वाहणः तत्रियम-
धस्ताडुपास्ते Cat. Br. 14, 4, 2, 23. = BṚH. ĀR. UP. 1, 4, 11. — e) nachher,
darnach (Gegens. उपरिष्ठात्) JĀG. 1, 106. — 2) praep. unter, unterhalb
(auf die Frage wo oder wohin). a) mit dem gen.: सो ऽधस्ताच्छक्रस्य —
उपोपविशे KĀND. UP. 4, 1, 8. PĀNĀT. 171, 12. 209, 9. 232, 11. HIT. 111,
15. — b) mit dem abl. KULL. zu M. 4, 54 (s. oben u. 1, b.). — c) nicht zu
entscheiden, ob mit dem gen. oder abl.: तैररधस्ताडुपविष्टः HIT. 43, 18.
गिरिरधस्तात् H. 1326, Sch. — d) am Ende eines comp.: नाभ्यधस्तात्
SUCR. 2, 199, 2. वृत्तच्छायाधस्तात् PĀNĀT. 141, 20. — Vgl. अधस्.

अधस्तादिम् (अधस्तात् + दिम्) f. Nadir SĀDVP. Br. 6, 11. in Ind. St. I, 37.

अधस्पर्द (अधस् + पर्द) P. 8, 3, 47. 1) adj. unter den Füßen befindlich,
unterwürfig: अधस्पर्दा इच्छेद्यस्य कृष्टयः RV. 8, 5, 38. अधस्पर्दं करू unter
die Füße treten: रुक्मधःपर्दं कुरुते KĀTJ. ÇR. 15, 5, 26. übertr. überwin-
den: अधस्पर्दं तमो कृधि RV. 10, 133, 4. 134, 2. VS. 15, 51. AV. 2, 7, 2. 5,
8, 5. 8. 7, 34, 1. 62, 1. अधस्पर्दम् adv. unter den Füßen, unter die Füße:
सो ऽस्यात्र कुनिष्ठो भवत्यधस्पर्दमिवेयस्यते Cat. Br. 2, 2, 2, 10. श्वानं चतु-
रन्तं कृत्वाधस्पर्दमश्वस्योपप्लावयति 13, 1, 2, 9. — 2) n. der Platz unter
dem Fusse oder unten am Fusse, die Sohle: अधस्पर्दान्मु उद्धेत मण्डूका
श्वेदाकात् RV. 10, 166, 5. अधस्पर्देन ते पदमा ददे विषद्वर्षणम् AV. 10, 4, 24.
अधस्पर्दं द्विषतः पादयामि 11, 1, 12, 21.

अधामार्गवि m. N. einer Pflanze, *Achyranthes aspera* (धामार्गवि) RĪJAM.
zu AK. im ÇKDR. — Vgl. अपामार्ग.

अधारणक (von 3. अ + धारण) adj. unerträglich: तदधारणकं मेत-
त्स्यानम् PĀNĀT. 133, 3.

अधार्मिक (3. अ + धार्मिक) adj. = आधार्मिक TRIK. 3, 1, 12. das Recht
oder das Gesetz nicht beobachtend M. 4, 61. 133. 170. 171. 8, 310. R. 3, 67,
22. 4, 17, 28. नाधार्मिके वसेद्भामे (KULL. यत्राधार्मिका वसति) M. 4, 60.

अधार्य (3. अ + धार्य) adj. 1) nicht zu tragen: अधार्यं चर्म मे (der Affe
Bālin spricht) सद्भिः R. 4, 16, 31. — 2) nicht zu ertragen, nicht zu be-
obachten: यो गृहस्थाश्रमो ऽधार्यो दुर्बलेन्द्रियैः M. 3, 79.

1. अर्थि indecl. gaṇa प्रादिः ein Karma-pravaṇkanija P. 1, 4, 93. ein
Upasarga VOP. 1, 8. Accent im comp. P. 6, 2, 188. 1) adv. oben auf, dar-
über, hinauf, Ober —, über —, in eig. und übertragener Bedeutung in
Ableitungen (अधिक, अधित्य-का, अधीन,) und am Anfange von Zusam-
mensetzungen. In isolirtem Zustande können wir das adv. अर्थि nur in
der Bedeutung darüber, ausserdem, überdies belegen: सुरुक्ने हि सुपे-
शसाधिं श्रिया विराजतः RV. 1, 188, 6. षष्ठिविरिसो अर्थि पर् 7, 18, 14.
अर्थ्यधि KĀTJ. ÇR. 26, 3, 5. (bei MAHLB. zu VS. 37, 12.) bedeutet in der Höhe.
— 2) praep. a) mit dem accusat. α) auf, über: तिष्ठा रथमधि तं वैश्रक्त
RV. 5, 33, 3. अर्थि ध्यामस्यादूषमः 9, 85, 9. रुक्मिणा अर्थि नाकमुत्तमम् VS.
11, 22. SV. II, 1, 1, 20, 2. गव्यं डुन्डुमे ऽर्थि नृत्य वेदः AV. 5, 20, 10. तस्मा-
त्कृत्ताजिनमधि दीक्षते Cat. Br. 1, 1, 4, 3. यं दत्तमधि जायते नाडी तं दत्तमु-
द्धरेत् SUCR. 2, 127, 12. wird wiederholt zur Bezeichnung der Nähe P. 8, 1, 7.
अर्थ्यधि ग्रामम् Sch. अर्थ्यधि लोकम् Siddh. K. zu P. 2, 3, 2. लोकानुपर्युप-
र्यास्ते ऽधो ऽधो ऽध्याधि च माधवः VOP. 3, 7. अर्थ्यधि वेदिम् KĀTJ. ÇR. 2,
6, 33. अर्थ्यध्याकृत्नीयम् 18, 5, 17. — β) mit Bezug auf: यदत्र मामधि
करिष्यति P. 1, 4, 98, Sch. In dieser Bedeutung verbindet sich अर्थि
mit dem von ihm regierten Worte sehr häufig zu einem adverbialen
comp.: कैरो इति अधिरुर्। स्त्रियामिति अधिस्त्रि। सप्तम्यर्थ्योतका ऽधि-
शब्दः P. 2, 1, 6, Sch. कृत्तमधिकृत्य प्रवृत्ता कथा अधिकृत्तम् VOP. 6, 58. Dies
ist das अधि अधिकारे MĀD. a vj. 39. — b) mit folgend. instr. auf, über,
nur in der Verbindung अर्थि जुना, अर्थि जुमिः; s. u. सु. — c) mit vor-
ang. (selten mit folg.) abl. α) über, örtlich und übertr.: अर्थ्यधि गार्हपत्यात्
(Sch.: गार्हपत्यस्योपरि समीप एव; vgl. u. 2, a, α) KĀTJ. ÇR. 4, 14, 12. इ-
न्द्रियेभ्यः परं मनो मनसः सत्त्वमुत्तमम्। सत्त्वादधि मकानात्मा मक्तो ऽव्यक्त-
मुत्तमम् KĀTHOP. 6, 7. तद्विदितादयो अविदितादधि KENOP. 3. यच्छ्रुत्साम्-
पनो विश्वरूपः। इन्द्रोभ्यो ऽध्यमृतात्सेबभूव TAITT. UP. 1, 4, 1. — β) von —
herab, von — her (die Bewegung von Etwas her bezeichnend): अर्तः प-